

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közleendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlerek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Koszorút nekik!

Gyergyó, augusztus 6.

A kikről most ezen ének szól, nem döngötték nehéz buzogánnyal Bizáncznak kapuját; nem ugrottak le a toronyból a nemzet becsületével, a harci zászlóval; nem tánczoltak fogai-ban törökkel; nem vettek részt Bosznia okkupációjában; nem opponáltak a kormánynak semminemű kérdésben; nem énekeltek és nem hegedültek a nemzet számára dicsőséget; sőt még eszlári saktvédők sem voltak. Nem voltak egyebek, csak székelyek, és nem tettek egyebet, csak azt az egyet, hogy a távolban is székelyek maradtak, s ezért az egyért mégis azt mondom, hogy: koszorút nekik!

Székely. A ki ezen nemzetet s annak viszonyait akár a történelemből, akár tapasztalatokból ismeri, csak levett kalappal beszélhet felőle. A multban török, tatár századokon át csordásilag rontott rá, századokon át égette, rabolta, gyilkolta s az elégett, kirabolt földön újra termett a meggyilkolt nemzet és újra székelyeket szült, hogy legyen, ki-nek vére újból kiömöljék az apák vérével öntözött föld védelmében. És az annyiszor legyilkolt nemzet nem veszett ki; mert szenvedéseiben sem fogadott idegent hajlékába, a ki őt védeni segíten: harcolt, küzdött és vérzett egyedül a maga fegyverével, a maga erejével, a maga vérével, s azért az ő pusztulásával néptelenült földön nem sarjadzott fel az a gyom, mely ma eladná a hazát az orosz czárnak egy mosolyáért, Bismarcknak egy hajszáláért, vagy Károly királynak a koronájába gyöngynek. „Maradt, mi volt: kevés, de tiszta vér.”

És a jelenben, midőn a kultura lobogói foglalják el a harci lobogók helyét, a székelység értelemben, becsületben, igyekezetben és productumban Magyarországon nem sántikál egy nemzet után sem, hanem első az elsővel; sőt geographiai és éghajlati viszonyait tekintve: más, hasonló viszonyok között élő nemzetek közt a legelső és minta. És miért? Mert van szorgalma, ereje és esze. Dolgozik, mint barom, és győzi, mint egy barom. Teszen mindent, mit becsülettel helyzetében tehet, s a mit becsülettel munkájával szerez, azt igyekszik is megtakarítani, hogy önértékese magát a koldulástól megmentse s a pest alatt kuczorgó gyermekeinek tátott száját bedugja. Be is dugja. A székely nép tenyerébe kéreggel van tettovirozva az ő biográfiája, melyből akárki kiolvashatja, hogy nem a birkák után való furulyázással és nem az inge gallérja telepeseinek irtásával tölti idejét, hanem olyatén mindennapos buzgó imádkozással, mely az Isten előtt is legkedvesebb: munkálkodással.

Ez az ő erényes életének és jövődjének erős vára.

S mert azok, a kikről most szólni akarok, még csak gyermekek, kik szegénységükkel, fejükkel, tenyerükkel és ősi erényükkel mást nem vittek át a Királyhágón rideg, bércezes hazájukból s ott egytől egyig mégis igazolták azt, hogy „marad, mi volt, a tiszta vér”: megérdemlik tőlünk a nyilvános elismerést, a koszorút azon másik koszorú mellett, melyet a részrehajlatlan és illetékes kéz, Bakay Nándor ur keze tett az ők fejükre.

Szólok azon 9 csiki székely ifjúról, kiket Csikmegye küldött Szegedre Bakay Nándor ur kötélverő gyárába a kötélverő munkák megtanulása végett s a kik Bakay Nándor urnak lapunk 59-ik számában közölt nyilatkozata szerint négyszáznál több tanuló között az elméleti tudományokban elsőek voltak s jó magaviseletükkel társaikat felül is multák.

Ezeknek olvasására vajjon nem méltán telik-e el szívünk meglepedéssel és büszkeséggel? S vajjon elfojthatjuk-e magunkban az érzélem kitörését, mely azt sugja: koszorút nekik!

Ők tán nem tudják még, de egy titkos sejtelem sugja nekik, hogy a székelységnek tenyerében van a kenyérmezeje, s tán ezen sejtelem ösztönözte arra, hogy elsőek legyenek azon kenyérmezőn, melyen megélniük kell, mint elsőek voltak őseik a harczban, melyben meghalniuk kellett.

Csak előre gyermekek, igyekezzenek mivelni, termővé tenni kenyérmezőtöket; akkor nem lesznek kénytelenek utra kelő gyermekeiknek csak kender-vászon tarisznyát akasztani nyakába egy darabka fekete kenyérral, mint vellek szülőitek teheték; hanem akaszthattok fényes tartályt s tehettek abba fehér cipőt, pénzt eleget; csak igyekezzenek!

És ti székely szülők, kiknek gyermekeitek vannak, ne gondoljátok, hogy a malaczok őrzése mellett gyermekeitek megélhetése, jövődjé és boldogsága a malacz-turta földből a tarisznyájukba mászik. Taníttassátok őket tudományra, mesterségre; mert látjátok, az a 9 fiu sem volt eszesebb a ti gyermekeiteknel, és ime! négyszáz között elsők tudtak lenni elvitt tarisznyájukban egy nagy vagyont hoznak haza, mely eltartja kényelmesen őket. Csak székelyek maradjanak; dolgozzanak!

Psz!

A nemzetközi határrendező bizottságból.*)

(A bizottság egy tagjától.)

Csik-Szereda, aug. 8-án.

1883. július 18-án d. e. 11 órakor Mikó Bálint csikmegyei főispán ur azon nem épen örömdetes hírrel lepott meg, hogy

*) Örömlükre szolgál, hogy lapunknak jutott — az összes magyar lapok közt — az a kiváló szerencse, hogy részletes és beható leírásban ismertethetjük a bizottság működését. Közlő olvasóink nevében is fogadják köszönetünket! Szerk.

A „Székelyföld” tárczája.

A sehonnai.

— Beszély. —

Irta: Gődri Ferencz.

(Folytatás.)

Szegény Marinak volt „ne mulass” ebben a nagy multságban. Házi leány szerepét vinni nem kis feladat, mikor ennyi különböző fajtájú ember tetszését kell külön-külön megnyerni. Egy szó, egy mozdulat elronthat mindent, míg szintén annyi, szerencsésen alkalmazva, mindent helyre hozhat. — És Mari gyönyörűen meg is állta helyét — egy ideig.

Bájos megjelenése, nyájassága, kedves modora mindenki irányában és az a szeretetre méltó gyermekség, mely egész lényét oly elragadóvá tette, lebilincselte, megnyert mindenkit — csak az a csunya Sárlné lett volna! . . .

Ez a Zsigorásy Sárlné mindenütt nyomában volt Marinak, ha kellett, ha nem; mindenüvé oda állott özölöknök. Mari jól tudta, hogy ezek a szerelmes pislantások és esetlen bókók mind egyenes megrendelésből történnek; de másként nem utasíthatta vissza, mint egy megvető tekintettel, vagy épen rájuk sem látszott figyelni. Tudta jól, hogy Szüzann néni otthon szigorúan

ráparancsolt Sárlnak: „A kishidasi kastélyban aztán ügyes legyen ám, gavallérkodjék, el ne merjen mozdulni a házi kisasszony melől és mindenkinek felett abban járjon, hogy a házi kisasszony szivecskéjét meghódítsa, különben — hamar vége lesz a Zsigorásy familia dicsőségének! . . .”

Mert a dolog úgy áll, hogy Szüzann néni minden áron a Hidasy családba szeretne belekapaszkodni, már-már sülyedő familiája megmenthetése czéljából. S ki is eszelte azt szépen Szüzann néni, hogy az a mentési művelet miként lenne lehetséges. A Sárlné neje Mari lesz, Elemér pedig elveszi Lálit, vagy Málit. Mindegy akármelyiket, csak elvegye. Így aztán helyre van ütve minden. De addig?! Addig bizony sok változó megfordul a Sárlné és Szüzann néni kezén, — akarom mondani — addig mindent el kell követnie Sárlnak, hogy azt a kis makranczos Marit megpuhítsa, és Lálinak meg Málinak, hogy Elemért valamelyikök hálába kerítse. (Ketten csak könnyebben boldogulhatnak.)

Sárlné tehát üldözöbe vette Marit; Láli és Máli pedig szeretnének, ha Elemér is hasonlóképp cselekednék velük.

Szüzann néni, habár messziről és észrevétlenül, de azért argus-szemekkel figyel minden mozdulatukra s hol önállóan mosolyog, hol haragosan összevonja szemöl-

deit s kapkodja lorgnettjét a szerint, a mint „csapatait” vagy diadalmaskodtak, vagy visszaverettek. Hanem végre is csak mind gyakrabban kell lorgnettje után kapkodnia, meg homlokát ránczba szednie, mert hát a mi történik, az már mégis — furcsa. „Elemér rá se néz a Zsigorásy kisasszonyokra, inkább udvarol annak a Zagoni Erzsikének, kinek pedig — oh! — még csak jó neve-lése sincsen. — Mari . . . nini számba van!! Az a szentképi mérnök csak most cseppent ide valahonnan s ime, már hogy értik egymást Marival!!! Ez borzasztó! . . . Hah! Sárlné most kinevették valamiért! Bizonyosan valami vadat mondott! . . . Oh ez rettenetes!! . . .”

A nagy lakoma után — mely alatt egymást érték a cifrábrábnál cifrább felkőszöntések — a férfiak nagyobb része a melékszóbaiba vonult kényelmesen rágyujtani, míg a nők a salonban (a „nappali szó-bában”) folytatták a társalgást. A fiatal-ság szépen kipárolgott a szabadba.

Szüzann néni, hogy szemmel kísérhesse „csapatait”, ide is kijött Kőllönte bácsi karján. Hanem inkább ő vezette (vonszolta) Kőllönte bácsit, mint megfordítva. S addig figyelt jobbra-balra, míg a bizony észre vette, hogy ott a lugas előtt Mari egy piczi rózsabimbót tűzött annak a szentképi mér-

nőknek a mellére . . . „Aztán, na nézze meg az ember! az az ábrándos mérnök most félrefordult s a rózsabimbót tárczájába rejtette! Hahaha! . . . Oh de az a Sárlné, az a Sárlné már ismét kinevették magát! . . . Hanem áhá! ugy látszik, Elemérünk lépen ragadt. Milyen titkolózva beszél Euláliával . . . még kezét is szorongatja! Ezt már szere-tem . . .”

Később megszólalt a zene a termekben, mire az ifjuság bevonult a kertből és tánczra perdt.

Szüzann néni úgy vette észre, hogy Elemér már ismét oda hagyta Lálit, meg Málit és többnyire Zagoni Erzsikével tánczol . . . „No azonban Sárlné most már kitett magáért! Marit egészen lefoglalta, senkit sem enged hozzá férni. Ugy is kell! Ugy is kell! . . .” Hanem hogy melyik „csapatja” jutott legelőbbre tulajdonképen, azt Szüzann néni már most csakugyan nem tudta meghatározni.

A táncznak vége szakadván, közkívá-natra Mari zongorája elé ült s annak kísé-rete mellett édes csengésű lágy hangján elkezdte:

„Jár a leány virágos szép mezőben,
Fehér kendő lobog piczi kezében,
Barna legény, hej, ne indulj utána,
Bánatvirág virágzik a nyomába . . .”

az Erdély és Moldva-Oláhorország határkérdéseinek megvizsgálására kiküldött nemzetközi bizottság ugyanaz nap elindult Kolozsvárról és 19-én Beszterczén át Tihuczánál kiszállott a határra, s ott utját délkeletnek véve, elvár engemet az ugynevezett Petrile rosu-nál, vagyis azon pontnál, hol Besztercze-Naszódmegye, Bukovina és Moldva-Oláhorország határa összeszőgelik és „Triplex confinium“ nevet visel. Múltán csináltam hosszú képet a hirhez; hanem meglepetésemet avval korigálta ki, hogy ő is Borszékig utitársam lesz, sőt mi több, saját fogatán visz odáig. Egyuttal előmutatta Beldi Gergely ő méltóságának mint a bizottság elnökének ide vonatkozó rendeletét, mi egyéb jó oldalai mellett kitünt abban is, hogy a szükséges számú batár és málháslovak előállítására hívott felszemélyszám- és időmeghatározás nélkül, érintvén csak annyit, hogy a bizottság vélhetőleg 22—23-án Gyergyó-Tölgyesbe érkezik.

Penna és drót rögtön működéshez fogott; nálam az asszony, főispán urnál Jóska csomagolt és szerelte fel a bőröndöket, s mire készen voltunk, azt vettük észre, hogy még sok minden hiányzik, hanem gondoltuk, pótoljon valamit a szükség is.

Denique 19-én reggel 6 órakor uton voltunk s minden nagyobb baj nélkül elmentünk Gyergyó-Szentmiklósig, hol nagy meglepetésünkre azt tapasztaltuk, hogy az élénk nagy község eltávozott hazulról. Innen egy rövid, de kemény ebéd után Borszéknek vettünk utunkat s szerencsésen meg is érkezünk estéli 9 órára, hol Urzicianu János szolgabíró, Bogos István vesztegintézeti igazgató s több körjegyző és községi előjárósági tag már várt reánk, mi Nagy Imre főrdőbiztos pontosságára vall. Midőn lepakoltunk, sajnosan kellett tapasztalnom, hogy a mástól kölcsönzött eső-köpeny hiányzik s addig-addig bökdöstem homlokomat, míg reá jöttem, hogy a biz' otthon maradt a diván karján. Midőn ebbeli bosszankodásom közben B-durból fennen gondolkoznám, ismét a főispán ur vigasztalt meg egy távirattal, mely szerint Pogány György helyettes elnök ur találkozási helyül Drogojásza moldvai kis falut jelölte meg 21-én estéli időre, s mi több, azon reményének adott kifejezést, hogy a főispánnal ott találkozni fog. Most már más csinált hosszú képet a dologhoz, s ez nekem annyira tetszett, hogy az eső-köpenyt elfeledtem. E táviratból egyszerűs mind azt is kieszeltük, hogy 20-kát Borszékben tölthetjük. Ki bánat s ki öröm között tehát vacsorához látott, s midőn e közben Dr. Bochkor Károly képviselő társaságában jóízűen elbeszélgettünk, fekdüni men-

tünk valami vaczok-féle alkotmányba, minek így nevet adtak. Engedjen meg a két község birtokossága, de ötvenezer forint évi jövedelem mellett mégsem járja egy oly nyeres helyen, mint Borszék, egy oly nyomorú vendéglőt és vendéglőst megteretni. No, de se baj; némi alvás után valahogy csak kihúztuk magunkat, szétnéztünk Borszéken reggeli 9 óra tájban, s egyszer csak azt vettük észre, hogy orsz. gyűlésen vagyunk: egyik utcából Sánta bácsi, a másikkól Dr. Bochkor, a harmadikkól Györfi Pető, a negyedikből Dobránszky, az ötödikből Grecsák nyomulnak ki, úgy hogy mondom a főispánnak, jobb lesz utat véten, mert ha már minisztert nem kaphatnak, most mindjárt minket kezdenek meginterpellálni; de már késő volt reá nézve: Dr. Bochkor karon csípte s én okulva az élő példán, fürdeni mentem a „Lobogó“-ba, tudva, hogy egyiknél sincs virtus oda követni.

Délben néhány régi ismerőssel — egytől egyig jó barátok — együtt ebédeltünk s a mint így ennénk, időgátnánk, valami jól ismert hang üti meg füleimet; visszanézek s hát ott van a madár, a ki szóla. Bizony Blaháné még most is gyönyörű menyecske. Ebéd után kit ide, kit oda kergettek a szelek. Én az előttem álló nagy költségre gondolva, piczulás nemzeti játékhöz fogtam s most Csiki Dénes, Urmánczi János és Lázár Gyula urak sirva nézik a nyomát. Persze, vége lett annak is; kísértálmam a Kossuthkúthoz s ott egy unalmas bolyongás után reménytelenül indultam vacsorálni az érintettem vendéglőbe, minek neve a czégtábla szerint „Remény“. Furcsa!

21-én kora reggel felzaklattam a főispánt, főrdőbiztost, gazdatisztet stb. stb. s fáradságomnak annyi eredménye volt, hogy egy 6 órakor mégis csak felkászolódhattunk Antal György uram szekerére. Egyik lóva sánta, a másik meg rugós volt. No — gondoltam — lesz ebből egy szép csiga-utazás; hanem kellemesen csalódtam: a mint alsó Borszékre belejtettünk, addig dolgozott Antal György uramból a szilvapálinka, hogy félóra alatt Holló sarkánál találkoztunk Urzicianu- és a jókedvű Bogossal.

Innen Bélbor csak rövid négy órát tart s a ki ismeri, elmondhatja, hogy bizony megjár az fali órának is. Mentünk, mende-géltünk fel azon tehát, s tudva, hogy van a megyének egy híres borvize az ut mellett, kérdeztük Antal György uramat, messze van-e még, mert kíváncsiak voltunk megköszölni Borszék versenytársát. Antal György uram váltig csak biztatott, s csakugyan két órai biccentés és rugás után

megállva, nagyot mondólag visszanézett. Közvetlen az ut mellett áll egy kis mészdomb; annak tetejére felmentünk s egy kis gödröcskében találtunk is valami befele-sedett folyadékot. A főispán hivatalosan nekihasalva, megköstolta, s én már vártam a lesújtó ítéletet, hogy vége neked Borszék; nem szólt, s mert azt hittem, hogy a szénsav akadályozza egyelőre a beszédben, kérdést tettem, mire csak annyit mondott: „jó“. Antal György uram pedig a további kritikát avval akadályozta meg, hogy a kissé alább buzogó forrásra mutatott. Oda én mentem el, s itt már hivatalos állásom szerint rangban rajtam lévén a sor, én hasaltam le, jót huzván a forrásból. Előre úgy éreztem, savanyu, a mit köstölök, de nekem most is úgy rémlik, hogy édes vizet nyeltem le; elég az hozzá, felállva én is azt mondtam: „jó“, s hivatalos nyilatkozatomnak Antal György uram szemöldökrángatása adta meg a kellő súlyt. E közben megérkeztek Bogosék is, mert fuvarosuk hámjának csak a sügyelője szakadt volt el, s a megyének e kiaknázhatlan kincsét hatalmasan és kölcsönösen megdicsérve, újból kocsira ülünk. Ugy vettem észre, a főispán is csak azt várta, hogy a szekerzörgés titkunkat óvja meg; én, igaz, azt mondom, oda sug hozzám, nem lesz az a viz soha concurrense Borszéknek, s mert magam is a „jó“-ban azt fejeztem ki, egész Bélborig elneveltük a hivatalos buzgóság addigi bogarait.

(Folytatása köv.)

Tusnádi levél.

1883. aug. 8.

T. szerkesztő ur!

Nem írok a főrdői levelek virágos irályában; röpkébb képzelő tehetség csápjai sem rajzolhatnák különben is azon gazdagságot és szépséget, melylyel a csodás természet Tusnádi főrdőt megajándékozta. Azért tehát nem is kérek én szót, festeni e képet. A „Székelyföld“ t. olvasói előtt különben is ismeretesebb ezen páratlan fekvésű gyógyhely, hogysam az elragadtatás szerelmes ábrándozásainak nyelvére lenne szükségem.

Egyszerűen némely mozzanatra és tényre vonatkozom, melyek Tusnádi minden barátját érdeklik. Ilyen az, hogy Tusnádi beruházásilag is versenyt haladjon azon cél felé, melyre a természet alkotásainál s gyorsan fejlődött, alig 40 éves multjánál fogva is hivatva van, t. i. hogy ne csak az országos, hanem a világhírű gyógyhelyek sorába emelkedjék. Mi a díszes

bórházakat illeti, erre nézve rohamosan is halad az említett cél felé, a mennyiben az említett Prager-féle ikres pavillon, mely germán stílusban, és a Römer-féle, hasonlóan páros csarnok, mely már izlésben építettet, úgy az Ince György kapós erdei laka alig egy rövid év alatt készült, s melyek néhány korábbi épülettel együtt, minők a gr. Mikes-, br. Bánffy-, Bogdán- és Kónapaszek-féle házak, fejedelmi igényeket is képesek lennének kielégíteni.

Egészen másképp áll a dolog azzal, a mi fő-fő, t. i. a főrdő-házzal és főrdő sétánnyal, melyek már csaknem két évtized előtt építettvén, nem hogy a mai igényeknek megfelelének, hanem már egészen elkorultak, minden kritikán alóliak és egészen alkalmasak arra, hogy — ha a főrdőbirtokosság legalább a főrdőhelyiségeket egy év alatt újra nem építi — a várakozásban és türelmében megfogytatkozott közönség lassanként kimaradjon és Tusnádi jó híre, neve megromoljék.

A folyó hó 6-án tartott főrdőbirtokossági gyűlés épen ezen utóbbi tárgyban ülésezett vala, inkább a távol vidéki és háromszéki, mint a csiki birtokosság élénk részvétele mellett. Br. Apor Károly és Br. Bánffy Ádám ur ő méltóságai, mint főrdőbirtokossági elnökök működése és ügybuzgósága Tusnádi korszerű felvirágztatására nézve nem kevesebb biztosíték, mint a kezdeményező derék br. Szentkereszty Zsigmondé s a néhai lelkes gr. Mikes Benedeké vala. [Csodálatos mégis, hogy ily kiváló és erős szellemek vállalkozása mellett sem igen halad előbbre a főrdő annyira sürgőssé vált új karba vételének ügye. Az említett gyűlés lefolyásából ugyanis az a tanulság, hogy a főrdőbirtokosság még az építési tervekkel sincs tisztában, nem hogy az ezekre kívántató fedeztet készen állana és így maga az építkezés — a mi pedig halaszthatatlan — az öszön megkezdethetnék.

Nem akarunk az igen tisztelt és böles előrelátású főrdőbirtokosságnak tanácsokkal szolgálni; annyit azonban legyen szabad szerényen nyilvánítanunk, hogy a birtokosság, felhagyva a Szlovák-féle 80—200 ezer forintos tervekkel, fogadna el egyelőre a főrdő kiépítésére nézve pl. egy 20—30 ezer forintos átmeneti tervet és ennek fődzetét egyenes és nem kerülő uton szerezze be a főrdőtársaság pl. azáltal, hogy e célra a ház- és telektulajdonosok egy, vagy ha szükséges, 2 évi házbérvédelméért rendes kamat és tőketörlesztés mellett vonja be s már a jövő szeptember 10-ki közgyűlésből kifolyólag fogjon férfiasan munkájához. Később következhetik a főrdő sétány, illetőleg a tervezett gyógycsarnok kiépítése. Az építési vállalat egyesnek vagy társaságnak (consortium) csak oly feltételek mellett lenne kiadható, melyek sem a négy község tulajdonjogát, sem a főrdőtársaság főügyeletét, szerződészerű hatáskörét és kötelesegeit nem fognák aláterni, leszeritani s a jelenleg is nehézkes főrdőigazgatást fona-dekosabbá tenni.

Egyéb tekintetben az egész főrdőn haladás és emelkedés észlelhető. A kellemes, üdítő balzsamot lehelő fenyőparkban a sétányok szaporítottak és menedékesekké tétettek; ugyanott egy második tekepálya és sörmérő is állítottatott; a „Ludmilla“ vagyis Gál Sándor-csucsáról hasonló magas niveau-ban kör sétány vezetettet az Alvégsturdoká öblén át az „Apor-csucs“hoz, melyre a mult évben br. Apor Károly ur ő méltósága egy középkori stílus festői bástyát építettet vala. Továbbá az Olton túli parkkal szemben meredező „Solyomkő“ padjára szintén újabb séta-út vezetettet s e célból az Oltfolyón át alkalmas palló állítottatott, hova egyik közelebbi napon a vendégközönség nagy része kedélyes megnyitó kirándulást rendezett vala. A főrdő területen van 3 pipere- és 3 vegyes kereskedés, 6 jelentékenyebb vendéglő, 2 czukrász és több sütőház, 2—3 kurtább kocsmá; a koszt kissé borsos, de jó és izletes; a zene (Kozák Márton Sz.-Udvarhelyről) kitünő és szolid; az egészségügy — két főrdő- orvos felügyelete alatt — igen kedvező. Itt reflectálnom kell azon eseten cholera-hirre,

Gyönyörrel hallgatta mindenki, kivéve özvegy Zsigorásynét. „Furcsa! hiszen tudám így énekelni Láli meg Mái is!“

A Mari éneke után Barna Béla, a frissen jött mérnök vette elő hegedűjét s játszta el rajta azt az elandalító szép dalt a „Boccecióból.“

„Ha már enyém a szíved,
Hűségre még ki vágy?
Egyéből nő az, miként
Bimbóból a virág...“

Mindenki el volt ragadtatva, csak természetesen Szűzann néni nem. „Oh hisz így kornyikálni Sári! is tud.“

És Sári nem is vette tréfára a dologot! Mit? Hisz ennyi már sok a dicsőségből egy mérnöknek! Tudám hegedülni ő is! — Kilépett tehát a sikra s fölkapta a Barna által letett hegedűt, azon szilárd elhatározással, hogy már most ő is bemutatja ám a tudományát. — Hanem Sárnak ma határozott „pechje“ volt. Hirtelen felkapta a hegedűt és hirtelen el is szalasztotta, úgy, hogy a bizony a padlóra esett és szerencsésen össze is törött. Általános volt a rémület. Sári el volt készülve, hogy bármely pillanatban sóbálványnya változzék. Csak Barna ur vigasztalta, mosolyogva az egész dolog felett: „csekélység, csak egy kicsit széttörtött az a rossz hegedű.“ De nem úgy ám Mari! Oda ment a báméskodó Sári elejébe s megmondta neki „áperté“, hogy:

— Oh mert maga Sári, olyan ügyetlen! ...

E pillanatban bizony nagyon kiesett nyájás szerepéből a szép Mari.

S mindezt látnia és hallania kellett Szűzann néni is! Hah! ekkora társaság előtt így megszegyeníteni Sári! Ez már mégis sok a jóból! Ezt szó nélkül hagyni? Olyan nincs! ... Sári ügyetlen! Áá, áá! ... S hozzá még annyira kitüntetni azt a szentképi mérnököt ... Deissen mindjárt megmondom én annak a makranczos kis-asszonyoknak! ...

A hegedű holttetemei eltakaríttatván, a társaság hangulata a rendes kerékvágásba tereltetett. Szűzann néni pár percre félrehívhatta áldozatát.

— Mari kisasszony! Szegény Sári! ugyancsak megleckéztette, az én Sárlo-mat! ...

— De édes Szűzann néni ...

— Jól van, jól! ... Hm. És ugyan-csak kitüntetni Barna urat, úgy vettem észre ...!

— De édes Szűzann néni ...

— Kisasszony! azt mondom, nem szeretem a dolgot, — vágott közbe már most egy oktávával fennebb Szűzann néni — igen kitüntetted azt az izét — azt a hogy is hívják mérnököt! ... Vigyázz! S e közben hirtelen fölállt s élesen szemébe nézve a már remegő Marinak, harmadfél foga közül sziszegte a végsőt:

— Te! talán csak nem szereted!?

Mintha csak kést döftek volna szívébe, Mari oly éles nyilalást érzett e pillanatban. Reszkette, földre süttött szemekkel állt ott, mintha valami nagy bünt követett volna el. Érezte, hogy nem bírja tovább kiállni Szűzann néni kegyetlenül fűrksző tekintetét; gyorsan elhagyta tehát a társaságot s szobájába vonult, hol leroskad kis dolgozó asztalkája előtt s égő arcát eltakarva kezével, mozdulatlan maradt. — Füleibe zugott még most is: „talán csak nem szereted!“ ... Oh! semmivé volt téve! ... De hát mit is tesz az: szeretni!?! Valakit szépnéki, jónak, nemesnek találni? Valami megfeythetlen, kimondhatlan vonzalmat érezni valaki iránt s oly édes gyönyört, ha őt látjuk, sőt még ha csupán nevét említeni halljuk is!?! Szeretni? Szeretni! — Oh jaj! — az a gonosz Szűzann néni a szíve mélyére látott Marinak! ... Azt kérdezte: talán csak nem szereted — Bélát! — — Ugy van! Igen! — Szeretem Bélát! ... Szeretem nagyon, végtelenül, örök szerelemmel, halálosan! ...

Szeretem!

— — — Mari csendesen fölkel, könyveseit megtörölve, gyorsan erőt vett magán s szépen vissza ment a társaságba, mintha semmi sem történt volna.

(Folytatása következik.)

mely Tusnádra vonatkozólag a hírlapokat beszámoltatta. Mi a lapokból tudtuk meg ezen — úgy látszik — irányzatos hírt. Egy különben is beteges brassói bérkocsis este agyonvette magát nyers ugorkával, éjjel a kocsiszin alatt meghült és belehalt. Ennyi az egész cholera-história.

A vendégek száma, kik között több magyarországi és vármegyei tekintélyes név diszeleg, a mai napig 1434; oly szám, minő eddig itten meg nem fordult; a nemzetközi hangulat — mint Joanesu volt román miniszter is tapasztalta — barátságos, sőt kedélyes; a magyarság és románság kölcsönös koszorú-estélyei egymást érik. Az időjárás eddig a fürdési évadnak kiválóan kedvező.

Spó.

176—1883. g. e.

Jegyzőkönyv

a csikmegyei gazdasági egyesület igazgató választmányának 1883. augusztus 6-án Madár Imre egyesületi alelnök vezetésével tartott üléséről.

(Folytatás.)

13. Olvasztatik Csikmegye alispánjának f. évi június hó 30-ról 856. b. gy. szám alatt kelt átirata, melyben értesíti egyesületünket, hogy m. kir. vallás- és közokt. ügyi miniszter ur ö nagyméltósága a megye részéről egyesületünk részére megajánlott 2500 frt alapítványnak a havasi javak jövedelméből való kifizetését ideig 7335. sz. a. kelt leiratával olyképen méltóztatott engedélyezni, hogy a 2500 frtnak mint elkölthetetlen tökének jövedelme fordítottassék a gazdas. egyesület céljaira és akkor, midőn az egyesület többé eme jövedelemre nem szorul, a 2500 frt tőke is az iskolai alapba vissza térítettessék; azon nem remélt esetben pedig, ha az egyesület feloszlanék, ez, valamint minden más egyéb vagyona is a megyei fennálló felsőnépiskola alapvagyónává tételessék. Értesíti egyttal alispán ur ö nmaga egyesületünket, hogy a 2500 frtnak kifizetését a havasi javak igazgatójánál elrendelte. — Örömdetes tudomásul vétetvén, egyesületi pénztárnok utasítottik, hogy a 2500 frtot, valamint az egyesület részére befizetett más alapítványok egész vagy részösszegét is addig is, míg eziránt egyesületünk másképp nem rendelkeznek, a „Csikszereai takarékpénztár részvénytársaság-nál“ 6% betétként haladéktalanul helyezze el s az elhelyezést tanúsító betevő könyvecskét vagy könyvecskéket számadásai mellé csatolja. A mennyiben pedig a fennemlített 2500 frt azonnal felvehető nem volna, erre nézve utasítottik pénztárnok, hogy ennek f. évi június 1-től számítandó 6%-os kamatját is elfogadván, bevételbe számolja el.

14. Titkár bemutatja a „Karczfalvi gazdakör“ területén László-Ferencz tisztelet. titkár által szétküldött aláírási ívek sorozásos ivartartóinak névjegyzékét. — Tudomásul vétetvén, utasítottik titkár, hogy az ivartartóból az aláírási íveket kérje be, hogy a jelentkezések alapján a karczfalvi kör megalakítható legyen.

15. Olvasztatik az országos gazdasági egyesületnek jul. hó 4-ről 611 sz. a. a gyümölcstermelés országos felkarolása érdekében a magas kormányhoz megküldött emlékirata, mely egyesületünkhöz is tudomás-vétel és pártolás végett megküldetett. — Egyesületünk az országos gazdasági egyesület által a gyümölcstermelés emelése érdekében javaslatba hozott intézkedések szükséges voltát maga is mélyen érezvén, készséggel járul hozzá az emlékirat pártolásához, a kivitelre nézve pedig készséggel ajánlja fel közreműködését s annak saját területünkön történendő érvényesítéséhez minden befolyásával hatni kötelességének érzi. Együttal Márton Ferencz, Baka János és Kovács Gergely tagtársak személyében egy bizottság küldetik ki, azon felkéréssel, hogy dolgoznának tervezetet az iránt, hogy a községi faiskolák kezelése és jobb karba való helyezése s ezenkívül általában megyei gyümölcstermelésünk emelése tekintetében, minő teendőket és lépé-

seket látnak szükségesnek gazdasági egyesületünk részéről.

16. Olvasztatik földművel. miniszter ur ö nmágának ideig 28,146. számú magas leirata, mely mellett a f. évi szeptember 22., 23. 24-én Budapesten tartandó szarvasmarha- és sertés tenyészállat-vásárról szóló hirdetmény 20 példányát minél szélesebb körben való terjesztés céljából megküldi. — Az egyesületi közlönyben leendő közlésére titkár utasítottik.

17. Olvasztatik földművel. miniszter ur ö nmágának 30,558. számú értesítése, mely mellett „A terménybankok és azok befolyása a mező gazdaságra“ című munkának egy példányát az egyesületnek megküldi. — Köszönettel tudomásul vétetik.

(Folytatása köv.)

Értesítés.

I. A székelyudvarhelyi állami főreáliskolában a jövő iskolai év szeptember hó 4-dikén nyitattik meg; a tanulók az intézetbe a megelőző három napon vétetnek fel. A tanítás 5-dikén (szerdán) kezdődik meg.

Az ismétlő- és felvételi vizsgálatok a beiratás napjain tartatnak. Egyéb-iránt a felvétel a mult évi iskolai bizonyítványok alapján történik. Ismétlő vizsgálatra kizárólag azok állhatnak, a kiknek csak egy tárgyból van elégtelen osztályzatuk. Az előkészítő osztályba a tanulók vizsgálat alapján vétetnek föl az elemi és népiskolákból.

Díjak. Az előkészítő osztályba való felvétel, s benne a tanítás teljesen díjtalan. A reáliskola osztályba lépők egyszer mindenkora 2 frt 10 kr beiratási díjat fizetnek; sezen fölül évenként 1 frtot „tanulók könyvtára“ számára. A „tandij“ egész évre 18 frt, mely kétrészletben, fél évenként előrefizetendő be. A szegénysorsú tanulók, ha kellő magaviseletet s a tanulásban jó igyekezetet tanusítanak, kérelem folytán, a nm. kormánytól „tandijmentességet“ nyernek, melyre mindaddig számot tarthatnak, míg ugyanilyen tanulói minőségükben megmaradnak. A mult isk. évben a „tandij“ minden illetékes kérelmezőnek elengedett.

Hogy intézetünk egyes növendékeinek, a kik esetleg oly pályára kívánnának lépni, melyen a latinnyelv ismeretét szükségük van, alkalmuk legyen nyelv megtanulására: a nmélt. vall. és közokt. minist. 1881. évi 12525. sz. intézménye folytán reáliskoláknál az 1883/4-ik isk. évben is két rendbeli latinnyelvi tanfolyam nyitattik meg, egy a haladó, más a kezdő önként vállalkozó tanulók számára, heti 4-4 órával. Ezen ingyenes tanfolyamokat a tanárkarnak latinnyelvtanításra képesített tagjai fogják vezetni.

A szülők megkeresésére, kik gyermekeiket az intézetbe szándékoznak adni, az igazgatóság szivesen ad tüzetesebb értesítéseket, s jelesen utbaigazitásokat tanulók tisztességes teljes ellátására (havonk. 15-18 frtért) vállalkozó családok iránt.

II. A nmélt. m. kir. vall. és közokt. ministeriumnak 1874. évi 14434. sz. intézménye folytán a székelyudvarhelyi állami főreáliskolánál a Dávid Antal Mózes-féle alap kamataiból az 1883/4-ik isk. évben is 600 forint fog, 50-, 25- és 12 forintos ösztöndíjakul kiosztatni, melyekre ezennel pályázat hirdetettik.

Felhivatnak tehát azok, a kik ilyen ösztöndíjat elnyerni óhajtanak, hogy a) székely származásukat, b) szegénységüket és c) a reáliskola osztályai akármelyikéből való felvételre megkívántató tanulmányaiikat igazoló okiratokkal felszerelt, s a nm. m. kir. vall. és közokt. ministeriumhoz címzett folyamodványukat f. év október hó 1-ig aszékelyudvarhelyi állami főreáliskola igazgatóságához nyújtják be, az elkésve érkező folyamodványok csak különös figyelmet érdemlő okokból vétethetvén tekintetbe.

Héjja Andre, s. k.

a sz.-udvarhelyi kir. állami főreáliskola igazgatója.

Mindenféle.

— Csik-Szereda város tisztujtása Bece Antal megyei alispán elnöksége alatt f. hó 9-én végbe ment. A régi tisztikar részint közfelkiáltás, részint szavazás útján újra megválasztatott, kivéve az egyik tanácsost. A tisztikar tehát áll: id. Eröss Elek polgármester, Orbán János rendőrkapitány, Jakab József jegyző, ifj. Eröss Elek tiszti ügyész, Dr. Molnár József orvos, Dávid István és Lőrincz Ferencz tanácsos (új, Pál István helyett) Szöcs Ignác pénztárnok, Tamás József közgyám. A választás már d. e. 10 órákor véget ért.

— Dr. Dobránszky Péter a győ.-szentmihályi választó kerület országgyűll. képviselője f. hó 5-én mise után tartotta beszámolóját Gy.-Szent-Mihályon. A választók nagy számban voltak jelen. A beszámolás csendben ért véget. A választók éljént kiáltottak s avval szép rendben oszlottak haza. — Így írja ezt tudósítónk.

— Gyászír. Néhai Dobál Kristóf özvegye rétháti Kövér Anna élete 69-ik, özvegysege 29-ik évében, K.-Vásárhelyt f. hó 10-én délután 4 órákor, hosszas betegeskedés után meghalt. A megboldogultat egy nagy család siratja. Temetése 12-én, d. u. 4 órákor lesz. Béke poraira!

— A magyar-román határrendező nemzetközi bizottság Gyimesen tartott tárgyalásai legtöbb esetben eredményre vezettek és csak két kérdés maradt függőben. Innen a bizottság Prieskaton, Uzvölgyén, Nemere- és Nagy Sándor tetőn áf. hó 5-én érkezett Sósmezőre, teljesen kimerülve az ut fáradalmaitól, mit lóháton és igen sokszor gyalog tettek meg. Sósmezőn a bizottság tárgyalást tart, a mi valószínűleg f. hó 9-én befejeztetett és 10-én tovább indult. Folyó hó 16. vagy 17-én a „Bodza“-szoroshoz érkezik s illetőleg Brassóba, hol ismét több napig fog tartani a tárgyalás. A sósmezői tárgyalásokon igen sok nézeteltérés vár elintézésre.

— A győ.-tekerőpataki tűzkárosultak részére ifj. Zakariás Zaki urtól Cs.-Gyimesből 5 frtot vittünk. Fogadja köszönetünket! Lapunk gyűjtése összesen idáig 10 frt.

— A torjai Büdös-barlangba ölte magát. Altorjai Nagy Mihály f. hó 3-án a pálinka hatását egy kissé sokatlanul tanulmányozván, feleségével összeszólalkozott s egy pálczával fejére ütött. Természetesen a felesége e miatt megaprehendált, s Nagy Mihály uram e miatti bánatában egyenesen torjai Büdös-barlangba ment s megfulasztotta magát. — Több ízben felszólaltunk már, hogy ezen barlang közveszélyes és egészségellenes lévén, megsemmisítendő volna; felszólalásunknak azonban eddig semmi eredménye nem volt. Pedig hát Háromszékmegyének közegészségügyi bizottsága is volna. Nápolyban is vannak hasonló, u. n. kutyabarlangok, de ezek be vannak falazva s rendőri felügyelet alatt állanak. Valószínű, hogy a barlang gáztartalma, mely levegőn kívül nagy mennyiségű szén-sav- és kénhydrogenből áll, hűlés ellen, és csepegése szembajok ellen nem használ semmit. Véleményünk szerint hűlés ellen a meglehetősen magas hegy, melyen oda menni lehetséges, használ. Ha a csepegés szembajok ellen csakugyan használna, akkor a körüle levő kén-sav-forrásoknak is használni kellene, mert azok is szénsavat, kén-savat és kevés kénkönynt tartalmaznak. Nem valószínű tehát, hogy egyik betegség ellen is használna; de hogy nagy szénsav- és kénhydrogentartalmánál fogva a légző szervekre kártékony, sőt halálos is lehet, bizonyos.

— (Beküldetett.) Föt. Szöcs János vágsági plebánus ur a napokban kézdívásárhelyi testvéreit és rokonait meglátogatván, a helybeli takarékpénztárban testvérei számára 1000 frtot helyezett el. Nemes cselekedet, mely nem szorul dicséretre.

— Hétfalusi levelezőnkől a következő sorokat vettük: „Néhány héttel ezelőtt a hosszufalusi erdőben a „Csuklyón“ nevű közliklában egy ismeretlen ember ütött tanyt, ki csupán buzával és más növényi táplálkozik. Ma már részint „vad“, részint „szent ember“ név alatt ismeretes. A nép nagyon látogatja; kínálják edellel, de nem fogad el semmit; pedig az az asszony, kitől valamit elfogadna, tulboldognak érezné magát.“

— Zendülés Budapesten. Szerdán este fél kilenc órákor óriás néptömeg lepte el a széles kerepesi utat, mely tömör oszlopot képezett a nemzet színházától egészen a kerepesi bazárig. A rendezők elhelyezkedve és látva, hogy rendőrségnek hire-hamva sinos, egy pár éles füttytel megadták az első jelt, mire a tömeg „vesszen a zsidó“ sat. kiáltásokkal reszkettette meg a levegőt; majd egyik korifeus a Weingruber-féle bormérő helyiségnek ablakát egy 4 krajczárossal bezúzván, megkezdődött az általános táma-

dás. A boltokat és egyéb nyitva volt helyiségeket lázas gyorsasággal siettek bezárni. A Weingruber koremsa ajtaját a bentlevők azonnal behúzták és menekültek; de mit használt itt e győngyö ajtó? Az ütő és bontó szerszámok mint a gomba kerültek elő és miután a földszinti ablakokat bezúzták, nagy kövekkel, melyeneket később halmaz számra lehetett szedni az utcákon, az emeleti ablakok zuzattak szerte szét. Az ajtók csakhamar foszlányokban heverték, szabad bemenetet engedve a bősziült tömegnek. Pillanat műve volt és a vendéglő teljesen fel volt dülva. Az étel- és italneműeket vagy elvitték, vagy megsemmisítették, a butorzatot pedig foszlányokra tépve, törve az aszfaltra hurozták és szétszórták. A sörös és boros hordóknak földhöz verése messze elhallott a városba, kísérve a tömeg örömmujongása által. Miután már a Weingruber-féle vendéglőt a szó szoros értelmében elpusztította, folytatta a féltelenkedéseket a szomszéd épületek és boltokban. A már akkorra bezárva volt kereskedések vasajtóit kezdte döngetni. Iszonyu volt nézni a pusztítást. A szép kirakatok kevés idő múlva porrá zúzott foszlányokká váltak, a bolti árukat szerte cipelték s összetörtökték elgázolták. A kerepesi út háza és boltjai kirabolva, összezúzva. Rendőr még mindég nem jelentkezett. Ekkor egy embernek az az ötlete támadt, hogy szét kell zúzni a lámpákat. A szót követte a tett. A gázlámpák csakhamar csörömpölve hulltak szét, a világosságból sötétség lett. Végre katonaság és lovas rendőrök érkeztek a helyszínére s véget vetettek a zavargásnak.

Füüdővendégek névjegyzéke.

Tusnád.

VI. közlemény.

Constantin Borcescu magányzó, Bukarest. Horvát Miklós tanár, Nagy-Szeben. Gregoriu Bosin magányzó, Kimpulung. Emanuel M. Drocu magányzó, Turnu-Magurelli. Özv. Csizsér Albertné birtokos, M.-Vásárhely. Friedmann Albert magányzó, Gyula-Fehérvár. Berta Paltur bankárné. Eugen Fan. Jung bankárné. D. G. Boursan törvénybíró Bukarest. Marie H. Stone magányzó, Bukarest. Eduard Wachmann konzervat. igazgató, Bukarest. Elena Petrescu neanu magányzó, Galacz. Lotte Pecszold orvosnő, Medgyes. Joan Contilli vasuti tanácsos, Plojest. Ifj. Práger Zsigmond keresk. Bukarest. Marie Aliminescu magányzó, Brassó. Marie Stefanescu magányzó, Brassó. Návai Gyula pénzügy. hivatalnok, Budapest. Návai Imre főjegyző Csánadmegyében. Sánta Lajos országgyűll. képviselő, Budapest. Sánta Jeromos min. fogalmazó, Budapest. Nicolau St. Georges birt., Galacz. Baranyai Gyula illetékes. számtiszt, Kolozsvár. E. I. Djuvara magányzó, Bukarest. T. T. Dumitrescu magányzó, Bukarest. Octavi M. Stanescu kereskedő, Brassó. M. Goldstein kereskedő, Bukarest. Karl Weber kézműves, Medgyes. Costache Savulescu magányzó, Bukarest. Demetrie Cioflescu magányzó, Brassó. Victori Versa magányzó, Bukarest. Özv. Elena Radulescu magányzó, Bukarest. Karl Herczberg nyug. őrnagy, Nagy-Szeben. Özv. Mészáros Károlyné birtokos, Cs.-Szentmárton. Br. Reichling Meldegz N. m. kir. honvédezzredes, Sopron. Br. Reichling Nándorné ezredesné, Sopron. Nicolae Se Ghika birtokos, Bukarest. Al. G. Galeasescu birtokos, Bukarest. Sophie Schwarcz magányzó, Bukarest. Ida Schwarcz magányzó, Bukarest. Stelian Th. Stojan kereskedő, Plojest. Florica D. Arsenie hasznabérlő, Kalafat. Ecaterina Gramescu szádasnő, Kalafat. Feitebon Márton vendégfog. Maros-Vásárhely. Petra Petrescu birtokos, Brassó. Kis János birtokos nyilvántartó, H.-M.-Vásárhely. Gróf Mikes Miklós földbirtokos, Szt.-László. Gyárfás Lajos törv. jegyző, Zabola. Özv. Csutak Péterné kereskedőné, Brassó. Kesszelborn Berta magányzó, Brassó. Nagy István magányzó, Brassó. Eröss Elekné tiszti ügyészné Csik-Szereda. Száva Tinka birtokosnő Csik-Szépviz. Ral Limburg tanár, Bukarest. Endes József földbirtokos, Csik-Szent-Simon. Friedrich Paul gyógyszerész, Kimpulung. Domnica Maricescu birtokos, Bukarest. Stengel Sámuel kereskedő, Nagy-Szeben. C. Berger kereskedő, Bukarest. Összesen 1010.

A közönség köréből.)*

Nyilatkozat.

Alóírtak, mint Györffy Gyula és Boeskor Béla urak megbízottjai, kinyilvánítjuk, hogy a köztük felmerült becsületbeli ügy a lovagiaság követelményeinek megfelelően lett elintéztve.

Csik-Szeredában, 1883. aug. 9-én.

György Victor.
Gecző Béla.

Bójhthy Károly.
Kánya Gyula.

*) E rovat alatt megjelent közlemények közérdekből díjtalanul közölhetnek. A felelősség azonban a beküldőt illeti.

Búcsulevél

barátaim- és ismerőseimhez.

Pár hónapi honnlétem alatt irántam tanusított szívélyes jóindulat és baráti meleg rokonszenv folytán most, midőn állomásom színhelyére kell távoznom, a társadalmi szokásoknak megfelelőleg búcsút nem vehetek, hanem fogadják összesen és egyenkint tiszteletteljes üdvözetemet azon kéresem mellett: tartsanak meg csendes emlélkükben itthonn, miként én Önöket a tenger hullámai közt és felett szívem pánczélos hajójában megőrizendem.

Csik-Somlyón, 1883. augusztus 9.

Csikdelnei Csáthó József,
cs. kir. hadi tengerész főhadnagy.

Felelős szerkesztők:

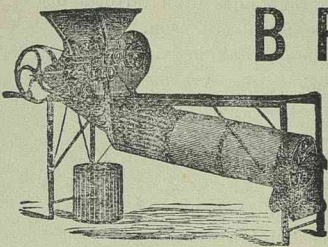
T. Nagy Imre, Dr. Kádbéő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Egy három járgányu, kevésbé használt, lovas

cséplőgép

jutányos áron eladó. Bővebben értekezhetni Cseh József tulajdonosnál Nyujtódon.

1—3

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

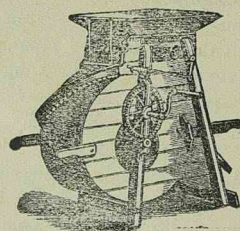
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váczai-ut.
Raktár: váczai-körút 68.

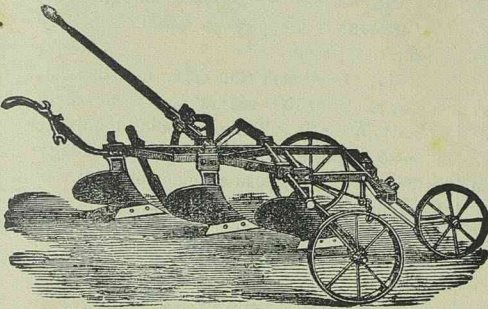
Szabadalmazott

hármass ekéket

közönséges és aczél ekéket

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhoz.

JÁRGÁNY-CSEPLŐGÉPEKET és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

velik széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

10—20

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy KÉZDIVÁSÁRHELYI és CSIKSZEREDAI könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kistűtősknek szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Adósság-levél r. k. egyházhöz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Békétárgyalási jknyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjeggy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, ujonczozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Dobánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovaknak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a keresztelei, (születési) házassági és halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadmunkások szökevények lajstroma. (L. I.)
Kipuhatólasi jegyzőkönyve.
Hagyatékli leltár, kül- és beliv.
Halálozet-felvétel, bíróságok részére.
Halálozet-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halálozet-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálosetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványvá válható, vagy járványos betegségben történt halálosetről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvekkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetemny. Adóügy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bírásokhoz.
Idésvény, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Defunctorum.
Itélet, községi bírásokhoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községi kiadott lólevelekről.
Jegyzőkönyv a községi kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a községi előjárásokról által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágtott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántartásáról.
Jelentés, erdőkíhágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzalogog bekebelezése vagy előjegyzése iránti kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad részére.

Kézbcsítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbcsítési vevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan-ság címén leirandó egyenes adóhátralékokról.
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevényekről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvénv, egész és fél iven.
Kötelezvénv fél iven.
Kötelezvénv, hely. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske.
Községi sommas marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lónhart” stb. czimirattal ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak” czimirattal ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkészi hivatalnak” czimirattal ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacssági itélet, közs. bir.
Maticula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adó-ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panasz-könyv, közs. bir.

Panasz-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzbüntetések nyilvántartása, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel-és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adósairól, kül- és beliv.
Sommas makacssági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz. vagyis: 3-as tábla.
Számila, utalvány és nyugta, szakértőknek, bűnügyben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlevel-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlevel-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zalogog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zalogog törlése iránti kérés és felzet.
Zaloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügyben, kül- és beliv.
Zaloglasi és becslési jknyv, adóügy.
Zaloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Zaloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. érd. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözetek, falhirdetmények, szóval minden, a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraimeit, levélboritékaimat, Gyöngyösi-féle irkaimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelytől.